

11.
Göteborg

Västra Frölunda 212

Toftåsen

Boplatssområde

Inv. nr. 84247

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1966:39

Innehållsförteckning

- I. Läge
- II. Topografi
- III. Vegetation
- IV. Höjd över havet
- V. Tidpunkt för undersökningen
- VI. Arbetsstyrka
- VII. Undersökningsförlopp
 - 1. Glesområde
 - 2. Tätområde
 - 3. Schakt
 - 4. Vertikalgropar
 - 5. Ytgrävning. Provschakt 1 - 2. Konstruktion 1 - 4
 - 6. Ytavbaning
 - 7. Konstruktion 5 - 19
 - 8. "Dikena"
 - 9. Sammanfattning av konstruktionsgrävning
 - 10. Specialyta
 - 11. Ytplockning
- VIII. Föremålsfynd
 - IX. Sammanfattningsblanketter 1 - 3
 - X. Siktcurvor
 - XI. Foton
 - XII. Ritningar
- XIII. Sorteringsblanketter (endast bilagt Gams:e ex)

Rapport över undersökning av boplatssområdet söknummer 15, Toftåsen,
Göteborgs stad.

I. Läge: Ritning 1

Boplatssområdet söknummer 15, Toftåsen, är beläget inom koordinatruta 63975/12680 på fastigheten Tofta, Sörgård 2²³ (stadsägorna 19560 och 19536), Göteborgs stad.

II. Topografi: Ritning 1, 2, foto 1, 2, 3, 4, 33

Undersökningsområdet är beläget i S delen av Toftåsen, på V-sluttningen ner mot dalen mellan Ängås och Rud. Det omges av berg i N och Ö samt delvis i S och sluttar jämnt åt NV.

III. Vegetation

Vid undersökningstillfället var området, som tidigare brukats som åker, gräsbevuxet med undantag av tre mindre, öppna partier, bestående av potatisland i N respektive mellersta delen samt "jordgubbsland" i S delen.

IV. Höjd över havet:

Området ligger c:a 16 - 20 m.ö.h. och är högst i sin Ö del.

Som utgångspunkt för mätningarna har använts Göteborgs stads fixpunkt nr 10668 med en höjd av 34,037 m över stadens 0-plan, som ligger 10,137 m under medelvattennivån.

V. Tidpunkt för undersökningen:

3 maj 1966 - 1 juli 1966, parallellt med andra arbeten. Arbetstid i fält sammanfattad för söknummer 14 och 15, båda på Toftåsen.

Arkeologtid 368 timmar

Grovarbetstid 431 timmar

Maskintid 15 timmar

VI. Arbetsstyrka:

Arbetet med boplatssundersökningen utfördes av Göteborgs Arkeologiska Museum och leddes av fil.kand. Marianne Djurfeldt. I övrigt deltog fil.lic. Carl Cullberg, fil.stud. Malin Bergqvist, Birgitta Carlbon, Inger Ernstsson, fru Gudrun Fernholm, fil.stud. Ingegärd Murgårdh, Jarl Nordblad, Jan Rosvall, Jan Wennergren, Johan Wigforss och Bodil Vikgren.

Siktprov samt geologisk bedömning av profiler utfördes av civ.ing. Leif Carlsson, assistent vid Geologiska Institutionen, Chalmers Tekniska Högskola.

Arbetare från Göteborgs stads Gatukontor var herrar E Andersson, R Carlsson, E Gustavsson, S Nilsson, O Oskarsson, G Svensson, S Wickström, W Wollbing och E Ögren.

VII. Undersökningsförlopp:

Undersökningen utfördes enligt det av Göteborgs Arkeologiska Museum sedan 1964 tillämpade systemet (se bifogade stencil).

1. Glesområde: Ritning 2, foto 2, 3, 4

Då boplatsen var c:a 2.100 m² stor utsattes 6 st glesgropar 50 x 50 cm stora med ett medeldjup av c:a 50 cm.

2. Tätområde: Ritning 2 - 3, foto 2, 3, 4

På grundval av glesgropssorteringen utvaldes två stycken tätområden, tillsammans 200 m². Tätområde I låg i områdets S, högre belägna del i anslutning till glesgrop 3 och var 10 x 10 m stort. Tätområde II låg i den V, lägre delen invid glesgrop 4 och var 10 x 10 m stort. Antalet tätgropar uppgick till 10 st, 50 x 50 cm stora fördelade på 5 st vardera i T I och T II. Härav övergick två stycken glesgropar till tätgropar:

T I: G 3=T I:2

T II: G 4=T II:4

3. Schakt: Ritning 2 - 3, 4 A - B, foto 4

Två stycken schakt, tillsammans c:a 29 m långa, fördelades enligt följande:

T I: Schakt I, NV-SÖ, 14,5 m långt, 0,5 m brett, genom tätgroparna 2, 3, 4. Läge 19,71 - 20,62 m.ö.h. med högsta punkt i SÖ.

T II: Schakt II, NV-SÖ, 14,8 m långt, 0,5 m brett, genom tätgroparna 2, 3, 4. Läge 17,84 - 18,99 m.ö.h. med högsta punkt i SÖ.

Flinta och kvarts plockades i schaktjorden.

Vertikalgropar grävdes, 1 st i varje tätområde.

N väggen ritades i båda schakten och betecknades enligt följande:

T I: schakt 1 = profil 1 (Ritning 4 A)

T II: schakt 2 = profil 2 (Ritning 4 B)

Profilerna: Ritning 4 A - B, 8, siktkurva lager 3 och 4, foto 14, 18, 23, 24

T I, profil 1

Lagerföljd:

SÖ delen (mellan 0 och 7 m)

1. Grästorv, c:a 0,02 - 0,03 m tjock.
2. Mullager (= lager 1, jordart = lager 3), c:a 0,15 - 0,30 m tjockt.
3. Brunfläckig, något grusig, moig sand, (= lager 3), c:a 0,1 - 0,2 m tjock; endast mellan 3,8 och 8 m. Jämför siktkurva.
4. Gul lera (= lager 2).

NV delen (mellan 7 och 14,5 m)

1. Grästorv, c:a 0,02 - 0,03 m tjock.
2. Mullager (= lager 1, jordart = lager 3), c:a 0,2 - 0,35 m tjockt.
3. Brunfläckig, något grusig, moig sand, (= lager 3), c:a 0,1 - 0,3 m tjock. Jämför siktkurva.
4. Brunfläckig, något moig, grusig sand, (= lager 4, jämför lager 2 a i profil 2), c:a 0,05 - 0,4 m tjock. Jämför siktkurva.
5. Grå mo (= lager 5, jämför lager 3 i profil 2), saknas mellan 7 och 8 m.

En strandklapper, c:a 0,02 - 0,03 m tjock, konstaterades ligga i undre delen av lager 1 och övre delen av lager 2 och 3 mellan 1,8 - 9,5 m.

Mellan 3,8 - 4,7 m och 13,3 - 14,5 m framkom två härdar, benämnda konstruktion 4 respektive 1 (se konstruktionsbeskrivning). Vid 12 m framkom ungefär mitt i schaktet en konisk kärna, benämnd schaktfynd 1, i undre delen av lager 4 (jämför ritning 4 A).

T II, profil 2

Lagerföljd:

1. Grästorv och mullager (jordart = lager 2), c:a 0,2 m tjockt.
- 2a. Brunfläckig, något moig, grusig sand, c:a 0,55 - 0,75 m tjock, övergår vid 12,5 m utan skarp gräns i lager 2 b, endast mellan 0 - 12,5 m.
- 2b. Brunfläckig, lerig mo, c:a 0,6 m tjock, endast mellan 12,5 - 14,8 m.
3. Grå mo.

Mellan 0,9 och 3,6 m framkom en stenpackning benämnd konstruktion 5 (se konstruktionsbeskrivning). Avsnittet 0 - 5 m i profil 2 ersättes av profilritning, konstruktion 5 (se ritning 8).

Förmodat bildningssätt: (enligt civ.ing. Leif Carlsson)

Under högt vattenstånd i senglacial tid avsattes lera och eventuellt mo, som sedan kom att svallas under efterföljande regression (senglaciala regressionen).

Under den postglaciala transgressionen skedde först ånyo en svallning och sedan under högt vattenstånd en avsättning av mo.

Den grå mon, d.v.s. lager 5 i profil 1 och lager 3 i profil 2, kan alltså vara bildad antingen under senglaciala regressionen eller postglaciala transgressionen.

Över den grå mon avsattes brunfläckig sand, något grövre i undre delen (lager 3 och 4 i profil 1 och lager 2 a - b i profil 2), vid lägre vattenstånd under postglacial tid och svallades sedan under regressionen. Därvid bildades strandklappen i profil 1.

Tillkomsten av leran i lager 2 b i profil 2 är ej möjlig att förklara utan kompletterande undersökningar.

Flintförekomst:

Profil 1: I lager 1, lager 3, speciellt i övre delen, lager 4 och lager 5, endast enstaka bitar i övre delen.

Profil 2: I samtliga lager, dock rikligast i övre delen av lager 2.

4. Vertikalgröpar. Ritning 3, 4 A - B.

I schakten lagergrävdes i kanterna 50 x 50 cm stora vertikalgropar, en i varje tätområde.

T I. Vertikalgrop 1.

Läge: Profil 1.

Lagerföljd:

0. Grästorv, 0,03 m tjock.

1. Mullager (jordart = lager 3), 0,2 - 0,3 m tjock flintförande.

3. Brunfläckig, stenig, grusig, sandig mo, 0,25 - 0,3 m tjock flintförande speciellt i övre delen.

4. Brunfläckig, grusig mo, 0,25 - 0,3 m tjock, flintförande.

5. Grå mo, enstaka bitar flinta i övre delen.

T II. Vertikalgrop 1.

Läge: Profil 2.

Lagerföljd:

1. Grästorv och mullager, c:a 0,2 m tjockt, flintförande.

2a. Brunfläckig, något grusig, sandig mo, c:a 0,7 m tjock, flintförande, rikligast i övre delen.

3. Grå mo, flintförande.

5. Ytgrävning.

Vid schaktgrävningen i tätområde I framkom delvis två stycken här-
dar, benämnda konstruktion 1 och 4. För friläggande av dessa samt
sökande efter eventuellt ytterligare konstruktioner upptogs två
stycken områden, kallade provschakt 1 och 2, i anslutning till schakt I.

Provschakt 1. Ritning 3, 5, foto 5, 6, 7

Arbetsbeskrivning:

I anslutning till konstruktion 4 utlades ²⁰~~10~~ st 1 x 1 m stora rutor
på båda sidor om schakt I, kallade ruta 1 - 20. Grästorven borttogs,
mullagret sållades sedan i rutorna 1, 2, 5, 6, 9 och 10, genomgicks
med liten spade i rutorna 3, 4, 7, 8, 11 - 20. Keramik, flinta, skiffer
och kvarts tillvaratogs lagervis från de olika rutorna. Konstruktionen
grävdes ut.

Grävningsiakttagelser:

Konstruktion 4. Ritning 3, 4 A, 5, foto 5, 6, 7.

Konstruktion 4, som delvis framkommit vid grävningen av schaktet och

därvid skadats i centrum, konstaterades vara en närmast rund mörkfärgning, c:a 1 m i diam, skålformig och c:a 0,1 - 0,3 m djup. Den låg med sin översida alldeles under mullagret och var nedgrävd i grusig, sandig mo och gul lera. Den innehöll c:a 0,1 - 0,2 m stora, tätt packade skörbrända stenar i starkt sotig, kolbemängd jord.

Ett par bitar flinta framkom.

Rutorna 1 - 20. Ritning 3, 5, foto 5, 6, 7

I ruta 1, 5, 9 - 11 och 20 framträdde runt omkring härden (konstruktion 4) en c:a 3,3 (N-S) x 1 - 2 m stor stenpackning bestående av c:a 0,05 - 0,25 m stora stenar, bitvis relativt tätt liggande, i samma nivå som härdens översida. Ingen markerad gräns kunde iakttagas vare sig mellan hård och stenpackning eller mellan stenpackning och omgivande grusiga, sandiga mo respektive lera. Vid den senare företagna maskinavbaningen konstaterades stenpackningen vara en del av den strandvall, som bitvis fanns inom boplatssområdet och bestod av svallat grus- och stenmaterial. Inga ytterligare konstruktioner framkom.

Lagerföljden inom provschaktet överensstämde i stort sett med den i profil 1 konstaterade (jämför ritning 4 A).

Runt härden gjordes tätare fynd av slagen flinta och kol än inom övriga delar av provschaktet. Dessutom fanns rikligt med flinta omkring ett par, c:a 0,05 - 0,2 m stora stenar i S hörnet av ruta 7.

Provschakt 2. Ritning 3, 4 A, 6, foto 8 - 12

Arbetsbeskrivning:

I anslutning till konstruktion 1 utmättes 12 st områden, 1 - 3 m² stora, på båda sidor om schakt I, kallade område 1 - 12. De grävdes ner till mullagret och keramik, flinta, skiffer och kvarts samlades från de olika områdena. Konstruktion 2 och 3 framkom. Samtliga konstruktioner grävdes ut. Schaktplan, konstruktionsplaner och -profiler ritades, foton togs.

Grävningssiakttagelser:

Konstruktion 1. Ritning 3, 4 A, 6, foto 8, 9

Konstruktion 1, vilken delvis framkommit vid grävningen av schaktet och därvid skadats i sin V och SV del, visade sig vara en troligen närmast rund mörkfärgning, c:a 0,8 m i diam och c:a 0,05 - 0,15 m djup. Den bestod av c:a 0,05 - 0,15 m stora, skörbrända stenar, relativt tätt packade, i undre delen av mullagret, c:a 0,2 m under markytan, och var delvis nedgrävd i den därunder liggande mon. Mellan stenarna i härden fanns kraftigt kolbemängd mo.

En krukskärva samt slagen flinta påträffades.

Konstruktion 2. Ritning 3, 6, foto 10, 11

Inom områdena 4, 5, 11 och 12 framkom konstruktion 2, c:a 0,3 m un-

der markytan, d.v.s. omedelbart under mullagret. Den var nedgrävd i mo och visade sig vara en närmast oval mörkfärgning, c:a 1,3 (Ö-V) x 1 m stor och 0,1 - 0,2 m djup, fylld med tätt packade, i allmänhet c:a 0,05 - 0,1 m stora, enstaka upp till 0,2 m stora, skörbrända stenar i starkt sotig, kolbemängd jord. Kolet, bestående av i huvudsak stora stycken, var starkt koncentrerad i ett c:a 0,03 m tjockt lager omedelbart under stenarna.

Diagonalt över N delen av konstruktionen (ungefär Ö-V) iaktogs en c:a 0,35 - 0,6 m bred mörkfärgning. Den låg ovanpå mon omedelbart under mullagret, var upp till c:a 0,07 m tjock och hade svagt skålförmig botten. Den konstaterades vara en sentida dikesbotten, som hade skurit ner c:a 0,07 m i konstruktionen.

Fynd 1. Oornerad keramik 1 g

Fynd 2. Brända ben 94 g

I centrum av stenpackningen fanns en koncentration av brända ben (Fynd 2) inom ett c:a 0,75 (NV-SÖ) x 0,5 m stort område. Detta var skadat i mitten, troligen genom en sentida plogfåra eller nedgrävning vilken iaktogs i profilen men ej markerats på planritning. Benen låg i den sotiga jorden bland stenarna.

I SV delen av stenpackningen framkom en krukskärva bland stenarna (Fynd 1).

Dessutom påträffades en del flinta, däribland skärvor med bula.

Konstruktion 3. Ritning 3, 6, foto 12

Inom områdena 7 - 10 framkom konstruktion 3, c:a 0,25 m under markytan, underst i mullagret samt delvis nedgrävd i lerig mo. Den visade sig vara en grund, skålförmig mörkfärgning, c:a 1,4 m i diam och 0,05 - 0,1 m djup med något oregelbunden form och innehållande c:a 0,05 - 0,1 m stora, starkt skörbrända stenar, i allmänhet glest liggande, dock bitvis tätare, i sotig, kolbemängd jord.

Ett par flintskärvor framkom. Två av dessa, kallade Fynd 2, låg nere bland stenarna i den kolbemängda jorden.

Områdena 1 - 12.

Lagerföljden inom provschakt 2 överensstämde i stort sett med den i profil 1 (jämför ritning 4 A).

I övre delen av mon, under mullagret, fanns nedsänkta partier av svart jord, troligen dels spår av moderna plogfåror, dels dikesbottenar, i riktning ungefär Ö-V, även de sentida. Ingen fortsättning av den i provschakt 1 synliga strandvallen framkom.

Fynden utgjordes av keramik, flinta, skiffer och kvarts och låg dels i mullagret, dels i översta delen av mon, dock rikligast i det förra.

6. Ytavbaning. Ritning 2, foto 33

Med anledning av de framkomna konstruktionerna avbanades ett c:a 1000 m² stort område runt tätområdena I och II. Därvid framkom 14 st nya konstruktioner, vilka numrerades som nr 6 - 19. De framträdde som sotfärgade ytor med c:a 1 m i diam i alven. I denna låg också skörbrända stenar. Den stenpackning, vilken delvis framkommit i schakt II, benämndes konstruktion 5.

Lagerföljden inom det avbanade området överensstämde i stort med den i profil 1 och 2 beskrivna (se ritning 4 A - B).

Den i provschakt 1 synliga stenpackningen runt konstruktion 4 visade sig höra ihop med den i profil 1 synliga strandklappern i undre delen av mullagret. Den fortsatte även ett stycke utanför det tidigare framtagna området, utom åt NÖ, där den sandiga mon omedelbart vidtog.

Keramik, flinta och kvarts plockades, huvudsakligen från mullagret.

7. Konstruktionerna 5 - 19. Ritning 7, foto 13 - 33

Konstruktion 5. Ritning 4 B, 7, 8, foto 13, 14

Vid grävningen av schakt II framkom delar av en stenpackning, kallad konstruktion 5. Vid maskinavbaningen borttogs delen NÖ om schakt II helt. SV om schaktet framtogs den delvis, med maskin och för hand. Planskiss samt profilritning gjordes. Foto togs. V delen av stenpackningen kvarligger.

Stenpackningen framtogs endast delvis, till en längd av c:a 4,5 m (NÖ-SV) och en bredd av c:a 3,5 m. Den visade sig bestå av bitvis relativt tätt, bitvis mycket glest liggande, mestadels rundade stenar, varierande i storlek mellan 0,2 - 0,6 m, dock i allmänhet c:a 0,3 - 0,5 m. Ett par stenar i Ö delen var troligen skörbrända.

Stenpackningen hade en närmast plan yta, som dock sluttade något i V, och låg c:a 0,45 m under grästorvens översida.

Begränsningen nåddes endast i NÖ kanten, c:a 0,5 m NÖ om schaktet. Vid maskinavbaningen konstaterades att stenpackning förekom på en punkt ungefär 5 m SV om schakt II.

Lagerföljd enligt profilen: Ritning 8, foto 14

1. Grästorv och mullager, c:a 0,2 m.
2. Brunfläckig, något moig, grusig sand, c:a 0,2 - 0,3 m, med stenpackning.
3. Grå mo, med stenpackning.

Fynd.

Redskap av flinta:

1 st kärna	26 g
1 st knuta med bearbetning	24 g
1 st skivskrapa	13 g
1 st skrapa	5 g

4 st avslag med bearbetning	24 g
1 st avslag med nötningspår	22 g

Dessutom skärvor av flinta, däribland flera med bula.
Fynden framkom strax ovanpå, mellan och under stenarna i packningen.

Platsen besöktes av geolog, som konstaterade att stenpackningen troligen ej var naturlig.

Arbetsbeskrivning för konstruktionerna 6 - 19.

Konstruktionerna framrensades, karterades, grävdes ut delvis, ritades i plan och profil, grävdes ut helt samt fotograferades kontinuerligt under arbetets gång.

Konstruktion 6. Ritning 7, 9, foto 15 - 19

Strax V om provschakt 1 var konstruktion 6, en närmast cirkelrund mörkfärgning med diam 0,6 m, belägen. Den bestod av ett tiotal c:a 0,05 - 0,2 m stora, skörbrända stenar liggande i starkt sotfärgad jord. Mörkfärgningen var 0,3 m djup i mitten med en närmast triangulär profil och var klart begränsad utåt. Den låg omedelbart under mullagret, i mo.

Fynden utgjordes av 1 st avslag med bearbetning, 8 g, samt några flintavslag, däribland en del med bula.

Konstruktion 7. Ritning 7, 9, foto 15, 16, 18, 19.

Omedelbart V om konstruktion 6 och förbunden med denna genom ett sentida dike framkom konstruktion 7. Den bestod av en oregelbunden, c:a 2,4 (Ö-V) x 1,4 m stor grund mörkfärgning svagt stengenomsatt med c:a 0,02 - 0,3 m stora stenar och c:a 0,05 - 0,15 m tjock. Den låg dels på, dels omedelbart Ö om en i mon uppstickande, c:a 1,6 (NNV-SSÖ) x 0,1 - 0,6 m stor berghäll, som var skörbränd i ytan. Sotet koncentrerade sig till ett c:a 0,6 (N-S) x 0,35 m stort område ungefär i centrum, ovanpå berghällens lägre, flata, Ö del. Diket i Ö delen av konstruktionen var c:a 0,4 m brett, gick i riktning ungefär Ö-V och innehöll en del sten, c:a 0,1 - 0,15 m stora, i ytan.

Konstruktionen låg omedelbart under mullagret.

Fynd:

Keramik, oörnerad	13 g
Lerklining	4 g
Brända ben	1 g

Dessutom framkom en sentida hästsko i V delen av konstruktionen, samt flinta, däribland skärvor med bula, och kvarts.

Konstruktion 8. Ritning 7, 10, foto 20, 21

I V delen av området var konstruktion 8, en närmast rund, c:a

1,7 (SV-NÖ) x 0,9 - 1,5 m stor mörkfärgning belägen. Den låg omedelbart under mullagret och bestod av en c:a 0,2 m djup nedgrävning i leran fylld med träkolsbitar, sot och spridda, skörbrända stenar, c:a 0,1 - 0,2 m stora, i humusbemängd mo. Mot botten av gropen var träkolen betydligt rikare. Jämför lager 2 och 3. Nedgrävningen hade branta väggar. I den SÖ av dessa iaktogs att sotet och träkolet gick in under leran. Ytterkanterna av gropen hade således täckts av lera.

Genom S delen av konstruktionen gick ett av de tidigare beskrivna, sentida diken. Dessutom tycktes denna del även ha skurits av något vid maskinavbaningen.

Fynd:

Keramik, oornrad	2 g
Brända ben	1 g

Dessutom skärvor av flinta, däribland avslag med bula, samt kvarts. Vidare 1 st skrapa av flinta, 10 g, från konstruktion 8 eller 18.

Konstruktion 9. Ritning 7, 11, foto 15, 19, 22

Alldeles NV om konstruktion 6 och 7 var konstruktion 9 belägen.

Den utgjordes av en avlång mörkfärgning, c:a 2,3 m lång (SÖ-NV) och 0,8 m bred. Den var mörkgrå och humusbemängd, med enstaka kolfragment, innehöll en c:a 0,1 m stor sten och låg som en oval skålformig, c:a 0,3 m tjock lins, c:a 0,3 m under torvytan, i grågul mo, som i sin tur var omgiven av grusig sand.

Den genomskars i sin NV del av en dikesbotten av samma typ som tidigare konstaterats inom området.

Fynden utgjordes enbart av flinta:

1 st avslag med bearbetning 4 g

Dessutom skärvor, därav flera med bula.

Vid framrensningen av mörkfärgningen framkom dessutom ungefär 2 m V om denna en flintbit samt ett flintavslag av slipat föremål, 4 g.

Konstruktion 10. Ritning 7, 12, foto 23, 24

Konstruktionen framkom mellan provschakt 1 och 2, S om schakt I, vilket den delvis genomskurits av. Den visade sig vara en trågformad, av schaktet delvis förstörd, c:a 1,7 (NV-SÖ) x 0,5 - 0,8 m stor och 0,2 m djup molins, c:a 0,3 m under grästorvens översida i gulröd, grusig sand. I denna gulgrå molins fanns en S-formad mörkfärgning, c:a 1,4 (Ö-V) x 0,2 - 0,6 m stor. Denna bestod av svagt mörkfärgad mo med något lite sotinblandning och enstaka stenar, c:a 0,1 - 0,15 m stora.

Fynd: (Jämför ritning 12).

Keramik, ornerad	62 g
Keramik, oornrad	629 g

Lerklining	310 g
Brända ben	4 g

Redskap av flinta:

1 st tvåreggad pilspets	1 g (Fynd 1 på ritning 12)
1 st knacksten	185 g (Fynd 2 på ritning 12)
1 st tillslaget flintstycke	88 g

Redskap av bergart:

1 st rundad sten med slipsår	600 g
------------------------------	-------

Dessutom skärvor av flinta, däribland ett flertal med bula, samt kvarts.

En koncentration av krukskärvor framkom inom ett c:a 0,15 x 0,15 m stort område i Ö delen av mörkfärgningen. Övriga fynd låg helt blandade i den mörkfärgade mon i den oregelbundna gropen.

Konstruktion 11. Ritning 7, 13, foto 25

I N delen av det avbanade området, c:a 10 m N om konstruktion 10, framkom konstruktion 11 som en sot- och humusfärgning i omgivande ljusgul mo. Den hade oregelbunden form, var c:a 1,7 (NV-SÖ) x 0,9 - 1,5 m stor, innehöll tämligen rikligt med sot, starkast koncentrerat i ett c:a 1 - 7 cm tjockt skikt i övre delen. Den var upp till 0,15 m tjock, hade ojämn botten och låg under mullagret ovanpå mon.

Dess S kant var skadad av schaktmaskinen, dess N kant av ett sentida dike i riktning ungefär Ö-V. Detta kunde följas ett par meter åt V utanför konstruktionen.

Fynden utgjordes av en bit tegel samt flinta, däribland skärvor med bula.

Ett par bitar flinta påträffades även i diket omedelbart V om konstruktionen.

Konstruktion 12. Ritning 7, 14

I NV delen av det avbanade området, inom tätområde II, framkom konstruktion 12. Den bestod av en närmast oval mörkfärgning, c:a 1,5 (N-S) x 1,1 m stor och c:a 0,15 m djup. Dess V hälft var starkt skadad av avbaningsmaskinen. Den innehöll enstaka, c:a 0,05 - 0,15 m stora, skörbrända stenar, liggande dels i mörkbrun, något kolbemängd mo i övre delen, dels i starkt sotig, kolbemängd mo i undre delen. Den låg omedelbart under mullagret, i lerig mo.

Fynden utgjordes av flinta, däribland skärvor med bula, och låg spridda strax ovanför den sotiga, kolbemängda mon.

Konstruktion 13. Ritning 7, 15, foto 26

Konstruktion 13 var belägen i NÖ delen av det avbanade området, c:a 4 m ÖNÖ om konstruktion 11. Den utgjordes av en mörkfärgning, med

oregelbunden form, c:a 2,6 (SV-NÖ) x 0,6 - 1,3 m stor, med oklar begränsning runt om, innehållande sot- och humusbemängd mo med enstaka, c:a 0,05 - 0,15 m stora stenar i ytan. Den låg helt tunt mellan mullagret och den ljusgula mon därunder.

I NÖ delen framkom en koncentration c:a 1 x 1 m stor av stenar och kol tillsammans med några enstaka spridda brända ben. Den började i höjd med mörkfärgningens undre del och var c:a 5 cm djup.

Konstruktionen verkade vara skadad av avbaningsmaskinen i mitten och i SV delen.

Fynd:

Brända ben 1 g

Dessutom framkom flinta, däribland skärvor med bula samt kvarts.

Konstruktion 14. Ritning 7, 16, foto 27

Konstruktion 14 var belägen i NÖ delen av det avbanade området, c:a 4 m Ö om konstruktion 13. Den utgjordes av en, i SV delen av maskinen skadad, c:a 1 x 1 m stor, troligen ursprungligen oval mörkfärgning, bestående av ett upp till 0,1 m tjockt kol- och sot-lager ovanpå brunt, stenblandat grus. Kolet var starkt koncentrerat inom ett c:a 0,5 x 0,3 m stort område i NÖ delen. Mörkfärgningen hade ojämna ytterkanter. Det konstaterades att eld tänts ovanpå gruset, varefter sot och träkol sipprat ned bland stenarna.

Fynden utgjordes av enstaka bitar flinta, samt någon kvarts.

Konstruktion 15. Ritning 7, 17, foto 28

Konstruktion 15 var belägen ungefär 4 m NÖ om konstruktion 14. Den utgjordes av en närmast oval mörkfärgning, c:a 1,2 (N-S) x 1 m stor och upp till 0,08 m tjock, innehållande en del c:a 0,05 - 0,2 m stora stenar samt sot och träkolsbitar. Det kunde konstateras att liksom i konstruktion 14 en eld lagts direkt på det stenblandade gruset med skörbränd sten och nedsipprat sot.

Ingen speciell hårdkonstruktion fanns.

Fynden utgjordes av flinta, däribland skärvor med bula, samt någon kvarts.

Konstruktion 16. Ritning 7, 18, foto 29

Konstruktion 16 var belägen c:a 3,5 m NNV om konstruktion 15. Den framträdde liksom 14 och 15 som en närmast cirkelrund sot- och träkolsblandad mörkfärgning under mullagret, på stenblandat grus. Den var närmast oval, c:a 1,2 (N-S) x 1 m stor och upp till 0,1 m tjock. Den innehöll c:a 0,05 - 0,2 m stora, skörbrända stenar, vilka låg i N och Ö kanterna.

Ingen speciell hårdkonstruktion fanns.

Fynden utgjordes av flinta, däribland skärvor med bula.

Konstruktion 17. Ritning 7, 19, foto 30

Konstruktion 17 var belägen c:a 3 m SV om konstruktion 16. Den utgjordes av en närmast oval mörkfärgning, c:a 1,7 (Ö-V) x 1,4 m stor och 0,15 m djup och låg under mullagret med sin N del i brunt, stenblandat grus och sin S del i ljusgul, sandig mo. Den innehöll en del skörbrända, c:a 0,05 - 0,2 m stora stenar i sotig jord, d.v.s. mo och grus, rik på större träkolsbitar.

Fynden utgjordes av flinta, däribland skärvor med bula. Även en del frostsprängda flintbitar.

Konstruktion 18. Ritning 7, 20, foto 31

Konstruktion 18 låg ungefär 3 m V om konstruktion 17. Den bestod av en närmast oval mörkfärgning c:a 1,6 (Ö-V) x 1,3 m stor och 0,2 m djup. Den innehöll skörbrända, c:a 0,05 - 0,15 m stora stenar i sotig, kraftigt träkolsbemängd mo och låg i ljusgul, sandig, stenfri mo. Det kunde konstateras att kolet ute i kanterna av konstruktionen gick in under den omgivande mon. Ytterkanterna av gropen hade således täckts av mo (jämför konstruktion 8).

Fynden utgjordes av flinta, däribland skärvor med bula, samt något kvarts. Dessutom 1 st skrapa av flinta, 10 g från konstruktion 8 eller 18.

Konstruktion 19. Ritning 7, 21, foto 32

Konstruktion 19 var belägen c:a 2,5 m NNÖ om konstruktion 11. Den utgjordes av en mörkfärgning med oregelbunden form, c:a 1,3 (Ö-V) x 0,7 - 1,1 m stor och upp till 0,09 m tjock. Den innehöll enstaka, c:a 0,05 m stora, skörbrända stenar i ytan och bestod av sotig, något träkolsbemängd jord i omgivande ljusgul mo.

Fynden utgjordes av flinta, däribland skärvor med bula. (Förkomna).

8. "Dikena" Ritning 6, 7, 9, 10, 11, 13, foto 10, 15, 18 - 21, 25

Redan vid grävningen av provschakt 1 och 2 iakttogs vid nedgrävningen genom mullagret dels plogspår i alven, tolkade som recenta, dels s.k. "diken". Dessa var c:a 0,2 - 0,3 m breda och c:a 0,05 m djupa nedgrävningar i alven och kunde följas upp till 20 m:s längd.

De iakttogs på följande ställen:

1. I V delen av provschakt 1 med fortsättning förbi konstruktion 6 och genom konstruktion 7.

Därvid observerades att "diket" ej skar igenom konstruktion 6 utan försvann strax före och började först c:a 0,1 m efter denna och sedan fortsatte i riktning mot konstruktion 7.

2. I profil I mellan provschakt 1 och 2 med fortsättning genom N delen av konstruktion 9 och vidare V ut ett par meter.

Därvid observerades att "diket" endast skar ner ett par cm genom översta delen av konstruktion 9.

3. I SV delen av provschakt 2, med början ett par m Ö om konstruktion 2, genom dennas N del.

"Diket" hade även här endast skurit ner ett par cm i konstruktion 2.

4. I NÖ:e delen av provschakt 2, genom provschaktet S om konstruktion 3 och ned genom S delen av konstruktion 8.

Även här skar "diket" endast ner ett par cm i konstruktionen.

5. Genom N delen av konstruktion 11 med fortsättning ett par m åt V.

"Diket" gick endast ett par cm ned i konstruktion 11, liksom i de övriga konstruktionerna.

Det kunde alltså konstateras 5 st stråk av "dikesfärgningar" i grävningssområdet. De gick i ungefärlig riktning Ö-V, snett nedför åkerslutningen. Avstånden mellan dem varierade mellan c:a 2,5 och 4 m.

De förmodades vara ytterdiken i potatisland eller rester av dräneringsfårorna mellan högryggade åkrar, vilka senare bortplöjts.

9. Sammanfattning av konstruktionsgrävning.

Konstruktionerna framkom vid matjordsavbaningen som mörkfärgade ytor i den ljusa alven. Jordarten varierade mellan stenigt grus och tämligen väl sorterad mo samt lera. Gruset låg därvid högre upp mot berget vid konstruktionerna 14 - 17.

Följande generalisering kan göras:

1. Oregelbundna sotfärgningar, konstruktionerna 3, 7, 11, 13 och 19, varav konstruktion 7 låg på berg och de övriga i mo.
2. Runda, klart begränsade sotfärgningar, av olika typer:
 - a) med talrika stenar, konstruktionerna 1, 4 och 6, varav konstruktion 4 låg i klapper och de övriga i mo.
 - b) med enstaka stenar, konstruktionerna 8, 12 och 18, varav konstruktion 8 låg i lera och de övriga i mo.
 - c) liggande i stenigt grus, konstruktionerna 14, 15, 16 och 17 utan speciellt urskiljbar stenkonstruktion.
3. Humusfärgning, konstruktion 9, liggande i mo.
4. Avfallsgrop, konstruktion 10, liggande i mo.
5. Stenpackning, konstruktion 5, liggande i lera.

10. Specialyta. Ritning 3, 4 A, foto 18

I anslutning till schakt I framtogs inom ett c:a 1 m² stort område översidan av den brunfläckiga, grusiga mon (= lager 4 i profil 1), i vilket schaktfynd 1 framkommit. Därefter säckades och spolades hela lagret, vilket här var c:a 0,4 m tjockt. Flintan sorterades.

11. Ytplockning. Ritning 2

Ytplockning av keramik, flinta, kvarts och skiffer företogs, då huvud-

sakligen på de tre ovan nämnda öppna partierna, bestående av ett jordgubbsland i S samt två potatisland N därom, men även en del runt omkring. Därvid indelades boplatsen i område A - C, från S räknat.

VIII. Föremålsfynd

A. Tidigare fynd

01:556

1 st tvåreggad pilspets

Inv.nr 67368

01:557

1 st handtagskärna

11 st skivskrapor

4 st spånskrapor

4 st borrh

1 st borrh ?

4 st kärnyxor

1 st kärnyxa, nackfragment

1 st kärnyxa, eggfragment

2 st knackstenar, av granit

5 st tillhuggna flintstycken med bearbetning

Inv.nr 67369 - 67402

23:349 "i åkern Ö om snickaren Algot Henrikssons stuga"

21 st kärnor

2 st spånkärnor

16 st spån

1 st spån med bearbetning

4 st spånskrapor

8 st skivskrapor

1 st kniv

1 st pilspets med tånge

1 st pilspets ?

1 st borrh

1 st knacksten

2 st kärnyxor

3 st avslag med bearbetning, därav möjligen en bössflinta

2 st avslag av slipat föremål

5 st avslag

Inv.nr 12319 - 12384

11 st kärnor

4 st spånkärnor

1 st spånkärna, fragment

- 9 st spån, därav ett fragment
- 2 st spån med bearbetning
- 2 st ryggspån
- 19 st skivskrapor
- 1 st spånskrapa
- 1 st kniv
- 1 st borr
- 1 st knacksten
- 1 st avslag av slipat föremål
- 1 st avslag med bearbetning
- 1 st krukskärva

Inv.nr 19198 - 19255

- 13 st kärnor
- 8 st spånkärnor
- 16 st spån
- 2 st ryggspån
- 10 st skivskrapor
- 1 st skivskrapa, fragment
- 5 st spånskrapor
- 3 st knivar
- 2 st pilspetsar med tånge
- 5 st knackstenar
- 3 st kärnyxor
- 2 st tjockknackiga yxor
- 1 st slipad yxa, eggfragment
- 1 st trindyxa av grönsten, slipad
- 1 st tunnackig, slipad yxa
- 1 st avslag av slipat föremål med bearbetning
- 1 st avslag av slipat föremål
- 1 st avslag med bearbetning
- 5 st avslag
- 2 st krukskärvor, därav en ornerad

Inv.nr 19256 - 19333

- 3 st kärnor
- 2 st skivskrapor
- 2 st spånskrapor
- 1 st pilspets, trekantig
- 1 st pilspets, tresidig, fragment
- 1 st pilspets, fragment
- 1 st avslag

Inv.nr 19334 - 19344

- 1 st spån
- 1 st föremål med skrapegg
- 1 st kärnya

Inv.nr 19345 - 19347

- 3 st spån
- 2 st skivskrapor
- 1 st dolkskaft, fragment
- 1 st kärnya
- 1 st avslag

Inv.nr 19348 - 19355

- 1 st kärna
- 1 st kärna av slipat föremål
- 8 st spån
- 5 st skivskrapor
- 2 st knivar
- 2 st borrh
- 1 st ämne till eldslagningssten
- 1 st blad av flinta
- 1 st skivya
- 1 st kärnya
- 1 st tjockknackig yxa, fragment
- 1 st avslag av slipat föremål
- 1 st avslag av slipat föremål med bearbetning

Inv.nr 19356 - 19381

- 1 st kärnya

Inv.nr 44073

- 3 st spånkärnor, därav en av en slipad yxa och en använd som knacksten
- 2 st spån
- 1 st ryggspån
- 2 st knackstenar
- 1 st skivya
- 1 st kärnya
- 1 st trindyxa
- 1 st lihultyxa av bergart
- 1 st skivskrapa
- 3 st avslag

Inv.nr 44933 - 44943

"På Johan August Johanssons ägor"

- 3 st kärnor
- 10 st spånkärnor
- 17 st spån
- 3 st skivskrapor

- 1 st spånborr
- 1 st kniv av röd skiffer (se Gbg:s Musei Årstryck 1935, sid.47, fig.1).
- 1 st pilspets med tånge
- 1 st spånpilspets med tånge
- 4 st kärnyxor
- 1 st kärnyxa, fragment
- 4 st knackstenar
- 5 st avslag

Inv.nr 51727 - 51746

- 1 st skivskrapa
- 1 st spånskrapa
- 1 st spånskrapa, fragment
- 4 st spånpilspetsar med tånge
- 1 st spånborr
- 1 st borr
- 2 st trindyxor av grönsten
- 1 st trindyxa av grönsten, nackfragment
- 1 st yxa av grönsten, limhamnstyp
- 1 st knacksten
- 1 st avslag
- 3 st krukskärvor med ornering, därav en kantskärva
- 4 st krukskärvor

Inv.nr 51747 - 51763

- 1 st pilspets, eneggad, med hulling
- 1 st tväreggad pilspets
- 1 st spets, trekantig
- 1 st yxa, tjockknackig
- 1 st skärpe av sten, slipat
- 1 st skärpe av skiffer, slipat
- 1 st sten, slipad, likn. fragment, trissa
- 1 st sten, likn. eggfragment av yxa, avslag

3 st ben

Inv.nr 77180 - 77188

B. Vid undersökningen påträffades föremål enligt bifogade blanketter (sammanfattningsblankett nr 2 - 3). Ytterligare detaljerad redovisning finns i museets arkiv.

21 st ritning

33 st foton

Göteborg den 30 november 1968

Marianne Djurfeldt
Marianne Djurfeldt

Söknummer: 15

Arbetsnamn: Toftåsen

Sifferläge: 63975/12680

M.ö.h. 16 - 20 m

Provgropar:

Vägsträckning:

Yta:

Väggropar:

Glesområde:

Yta: c:a 2.100 m²

Glesgropar, valda: 3 st; 3, 4 och 5

" slumpade: 3 st; 1, 2 och 6

Tätområde:

Yta: 2 st på sammanlagt 200 m², TI:100 m², TII:100 m²

Glesgropar kompl. till tätgropar: 2 st (TI-1 st, TII-1 st)

Tätgropar: 8 st (TI-4 st, TII-4 st)

Provschakt:

Schakt: 2 st schakt, TI-NV-SÖ, 14,5 m långt, 0,5 m brett

TII-NV-SÖ, 14,8 m långt, 0,5 m brett

Ytavbanningsområde: Ett c:a 1000 m² stort område i anslutning till TI och TII, indelat i S och N delen.

Vertikalgropar: 2 st; schakt I:1 st; schakt II:1 st

Ytplockat: 3 st områden, kallade område A - C

Anläggningar: 19 st kallade konstruktion 1 - 19

Övrigt: Provschakt 1, med rutorna 1 - 20, c:a 20 m² stort

Provschakt 2, med område 1 - 12, c:a 18 m² stort

Spec.yta A, 1 m² stort

Söknummer 15

Flinta utom redskap

	>1 cm BFT	Övrigt >1 cm	<1 cm	<1 cm mikrospån	Summa
Glesgropar	259 gr 94 st	818 gr 222 st	172 gr 582 st	1 gr 4 st	1250 gr 902 st
Tätgropar	545 gr 301 st	974 gr 325 st	191 gr 588 st		1710 gr 1214 st
Schakt	2721 gr 346 st	5430 gr 312 st	12 gr 23 st		8163 gr 681 st
Ytavbaningsområde	1820 gr 162 st	990 gr 92 st	2 gr 10 st	1 gr 2 st	2813 gr 266 st
Vertikalgropar	279 gr 95 st	1113 gr 247 st	77 gr 209 st	<1 gr 1 st	1469 gr 552 st
Ytplockat	4260 gr 679 st	12140 gr 681 st	45 gr 107 st	2 gr 3 st	16447 gr 1470 st
Anläggningar	2201 gr 447 st	3403 gr 364 st	78 gr 193 st	1 gr 2 st	5683 gr 1006 st
Övrigt:					
Provschakt 1 - 2	4407 gr 901 st	8789 gr 1072 st	261 gr 621 st	4 gr 5 st	13461 gr 2599 st
Spec.yta A	393 gr 46 st	2954 gr 246 st	81 gr 170 st	1 gr 1 st	3429 gr 463 st
Summa:	16885 gr 3071 st	36611 gr 3561 st	919 gr 2503 st	10 gr 18 st	54425 gr 9153 st

Övrigt förhistoriskt material utom flinta, keramik, brända ben, bränd lera och redskap:

Kvarts 5834 gr

Skiffer 473 gr

Grönsten 9 gr

Söknummer 15. Redskapstabell

Redskap av flinta:

Avslag med bearbetning	152 st	1509 g
Avslag med nötningsspår	116 st	1246 g
Avslag med inhak	1 st	6 g
Avslag av slipade föremål	5 st	16 g
Konisk kärna	1 st	36 g
Kärnor	7 st	294 g
Kärnor, fragment	1 st	19 g
Mikrokärna	1 st	7 g
Knacksten	1 st	185 g
Knacksten ?	1 st	100 g
Knuta	6 st	164 g
Knuta med bearbetning	1 st	24 g
Spån med bearbetning	1 st	1 g
Skivskrapor	5 st	61 g
Spånskrapor	1 st	8 g
Skrapor	9 st	183 g
Spånpilspets med tånge	1 st	1 g
Tillslagna flintstycken	3 st	167 g
Tillslaget flintstycke med knacksten	1 st	100 g
Tväreggade pilspetsar	2 st	2 g
Fragment av bearbetad spets	1 st	<1 g

Summa: 317 st 4129 g

Redskap av bergart:

Kärnfragment ? av bergart	1 st	15 g
Rundad sten med slipspår	1 st	600 g

Summa: 2 st 615 g

Keramik	843 g varav 67 g ornerade
Lerklining	314 g
Bränd lera	5 g
Lerkulor (?)	2 g 3 st
Brända ben	102 g

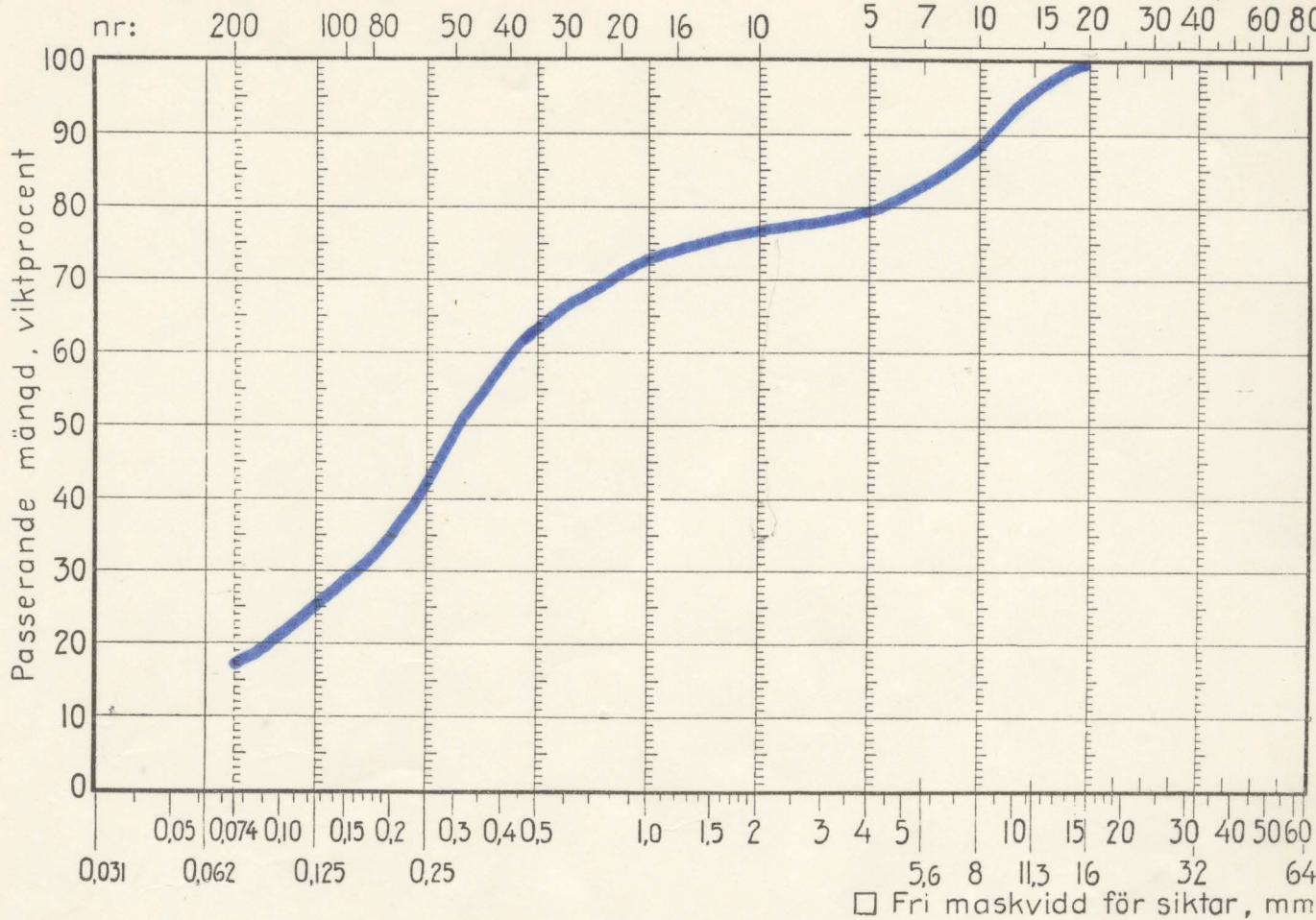
Prov:

Layer 4

Protokoll: 4540

U.S. standard siktar ☐

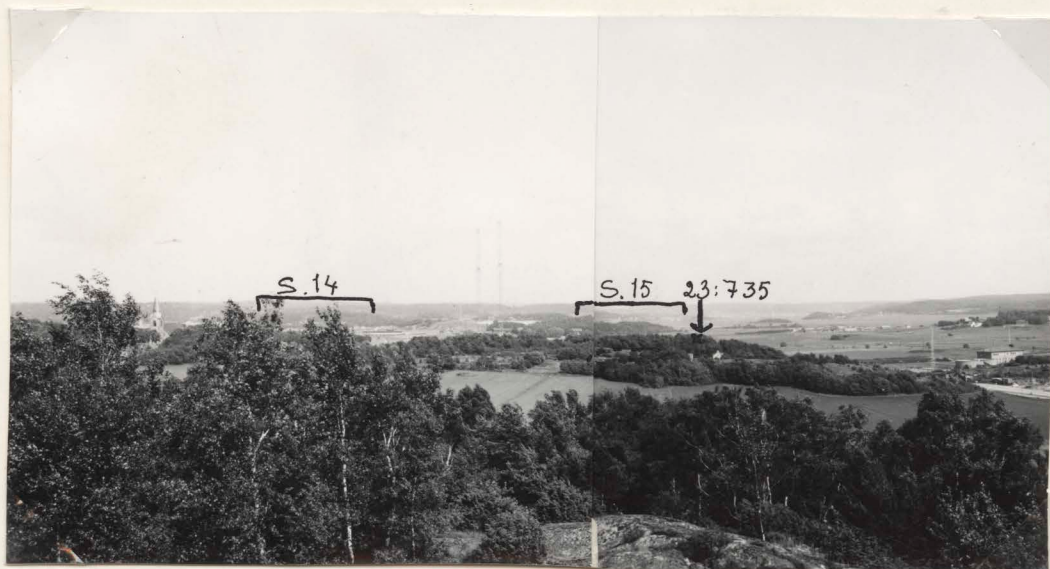
○ Håldiameter för säll, mm
5 7 10 15 20 30 40 60 80

Före torkning g g Före tvättning: g g
Efter » g g Efter » g g
Fuktighet g g Borttvättat material: g g
» : % % » » : % %

Fri maskvidd i millimeter		Kvarliggande material				Passerat material		
Standardsikt	Annan sikt	Gram		Viktprocent		Viktprocent		Medelvärde Viktprocent
		Prov 1	Prov 2	Prov 1	Prov 2	Prov 1	Prov 2	
76								
64								
54								
45								
38								
32								
27								
22,6								
19								
16								
11,3						100.0		
8		60				88.0		
5,6		40				80.0		
4		18				76.4		
2		18				72.8		
1		46				63.6		
0,5		110				41.6		
0,25		80				25.6		
0,125		40				17.6		
0,074								
Siktboten		88				Undersökningen utförd den av		
Borttvättat material								
Summa								
Ursprunglig mängd								
Differens								

Handwritten signature

Neg.nr. X10: 7278 a-b **B 447**

1. Översiktsbild av Toftåsen med söknummer 14 och 15 samt 23:735. Från V.

Neg.nr. X10: 7279 **B 1589**

2. Översiktsbild av området
Från NV.

Neg.nr. X10: 7280 **B 1590**

3. Översiktsbild av området
Från N.

Neg. nr. X 10 : 7281 A181

4. Översiktsbild av området med schakt I och II, inför maskinavbaning. Från Ö.

Prov:

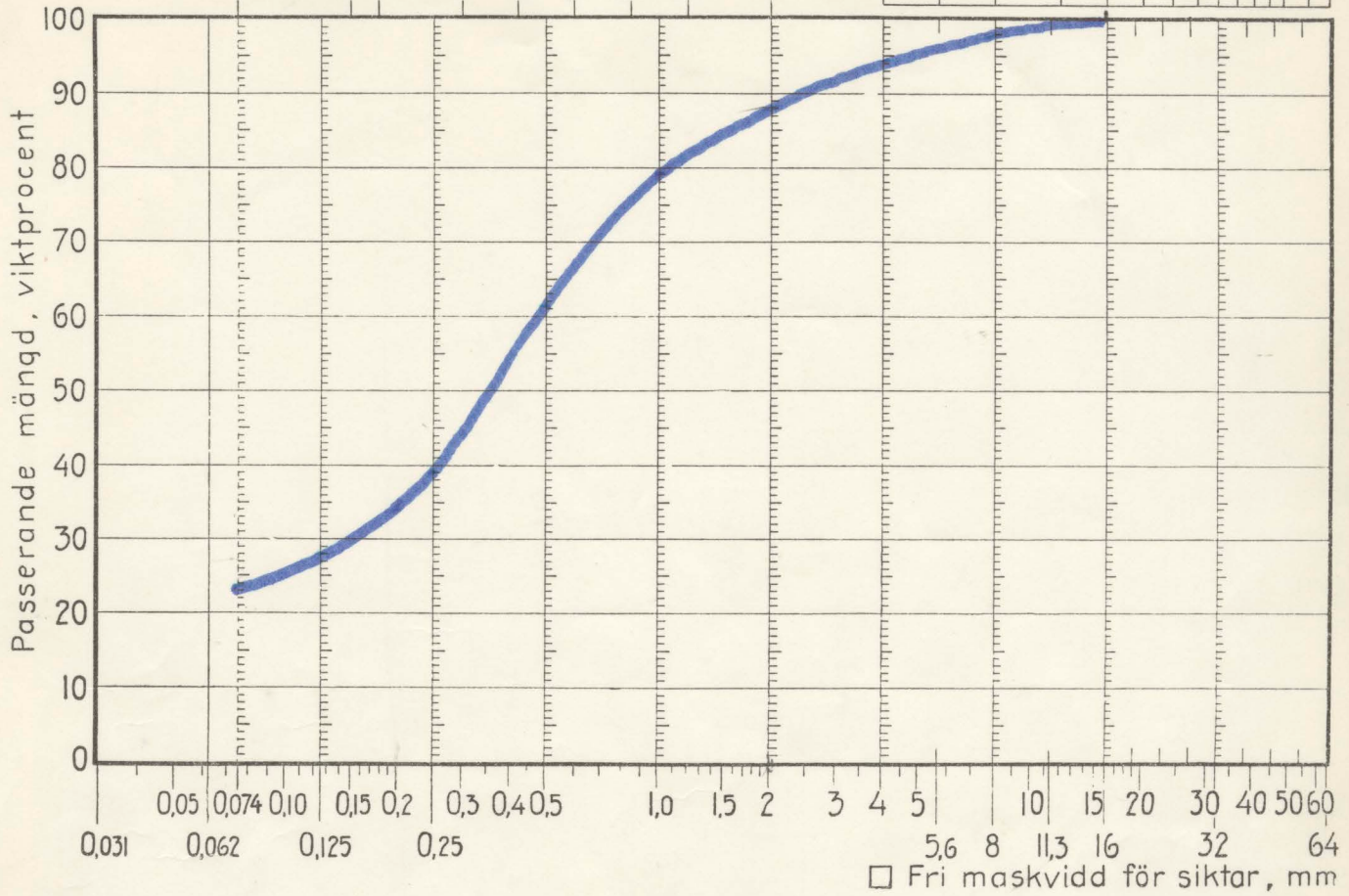
Protokoll: 3563

lager 3

U.S. standard siktat ☐

Håldiameter för säll, mm
5 7 10 15 20 30 40 60 80

nr: 200 100 80 50 40 30 20 16 10

☐ Fri maskvidd för siktat, mm

Före torkning	g	g	Före tvättning:	g	g
Efter »	g	g	Efter »	g	g
Fuktighet	g	g	Borttvättat material:	g	g
» :	%	%	» » :	%	%

Fri maskvidd i millimeter		Kvarliggande material				Passerat material		
Standardsikt	Annan sikt	Gram		Viktprocent		Viktprocent		Medelvärde Viktprocent
		Prov 1	Prov 2	Prov 1	Prov 2	Prov 1	Prov 2	
76								
64								
54								
45								
38								
32								
27								
22,6								
19								
16						100,0		
11,3						98,0		
8		10				94,4		
5,6		18				88,2		
4		31				79,6		
2		46				61,4		
1		88				39,2		
0,5		111				28,0		
0,25		56				22,8		
0,125		26						
0,074								
Siktboten		114						
Borttvättat material								
Summa								
Ursprunglig mängd								
Differens								

Undersökningen utförd den

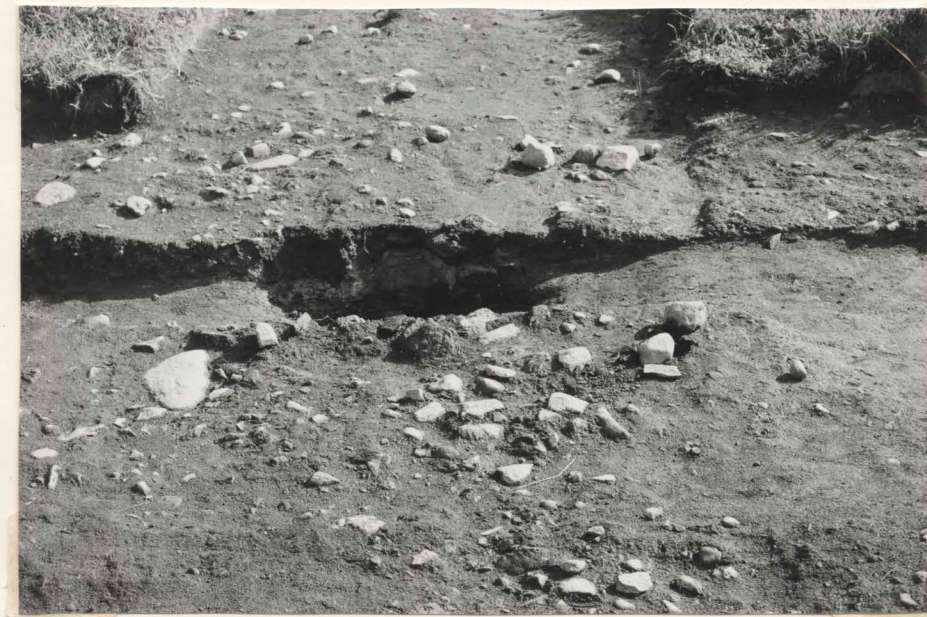
av

Kjell Cahn

Neg.nr. X10: 7282 B 1591

5. Provschakt 1 med konstruktion
4 samt del av strandklappern.
Från SV.

Neg.nr. X10: 7283 A 182

6. Provschakt 1, konstruktion 4. Från SV

Neg.nr. X10: 7284 *B1592*
7. Provschakt 1, konstruktion 4,
efter nedgrävning. Från N.

Neg.nr. X10: 7285 *B1593*
8. Provschakt 2, konstruktion 1.
Från SV.

Neg. nr. X10: 7286 *B1594*
9. Provschakt 2, konstruktion 1,
efter nedgrävning. Från S

Neg.nr. X10: 7287 *B1595*
10. Provschakt 2, konstruktion 2
med S halvan nedgrävd. Från
VSV

Neg.nr. X10: 7288 B1596

11. Provschakt 2, konstruktion 2 med stenpackningen i N halvan framrensad och S halvan nedgrävd. Från VNV.

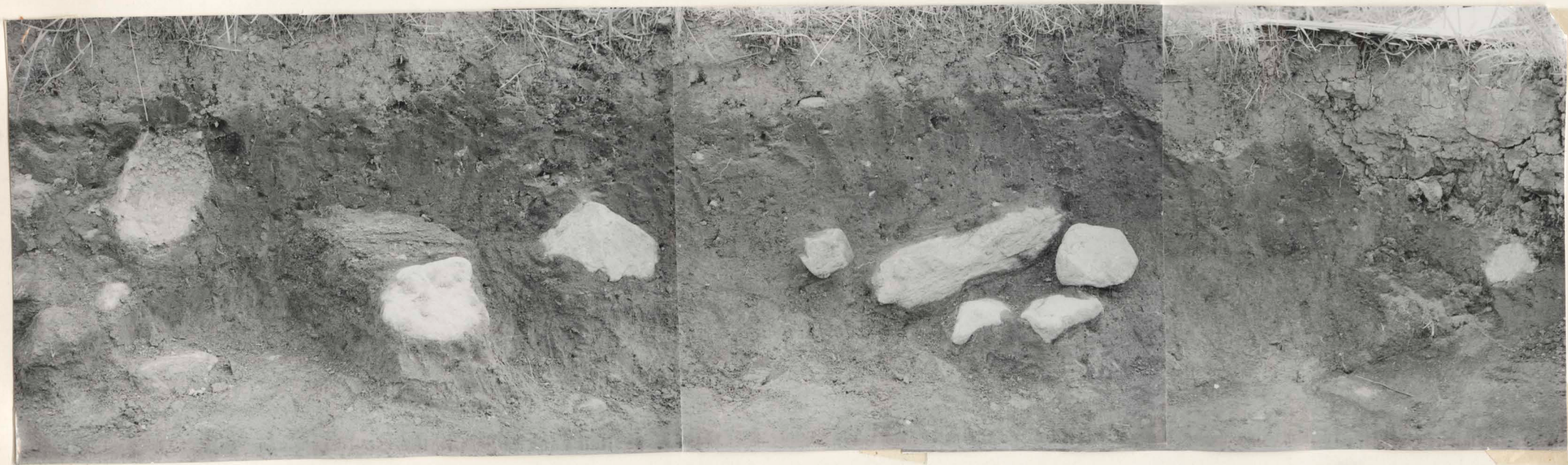
Neg.nr. X10: 7289 B1597

12. Provschakt 2, konstruktion 3, efter framrensning. Från VNV.

Neg.nr. X10: 7290 B1598

13. Konstruktion 5, V delen efter framrensning. Från NV.

Neg.nr. X10: 7291 A183

14. Konstruktion 5, profilen. Från N.

Neg.nr. X10: 7292 a-b *B1599*

15. Översiktsbild av konstruktion 6, 7 och 9 efter framrensning. Från NV.

Neg.nr. X10: 7293 *B1600*

16. Konstruktion 6 och 7 efter framrensning. Från V.

Neg.nr. X10: 7294 *B1601*

17. Konstruktion 6, profilen.
Från S.

Neg.nr. X10: 7295 *B1602*

18. Konstruktion 6 och 7,
profilen. Från S.

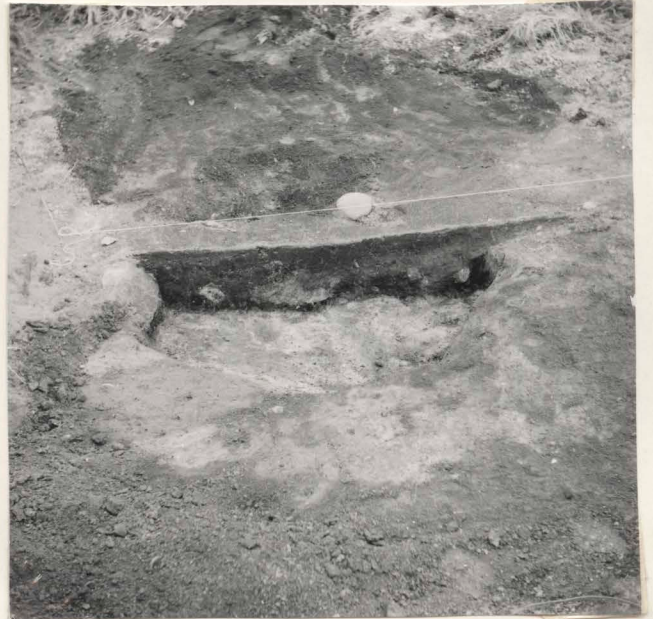

Neg.nr. X10: 7296 a-c *B1603*

19. Konstruktion 6, 7 och 9, efter nedgrävning. Från NÖ.

Neg.nr. X10: 7297 *B1604*
20. Konstruktion 8, efter framrensning. Från S.

Neg.nr. X10: 7298 *B1605*
21. Konstruktion 8, profilen. Från S.

Neg.nr. X10: 7299 *B1606*
22. Konstruktion 9, efter nedgrävning. Från NV.

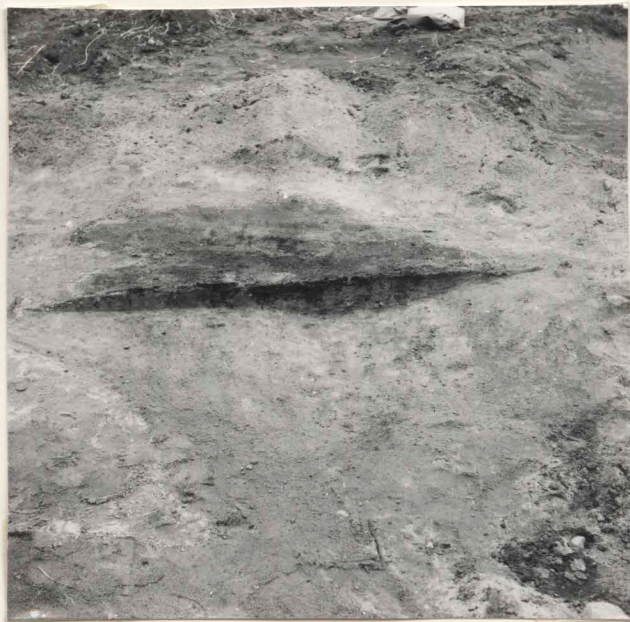

Neg.nr. X10: 7300 *B1607*
23. Konstruktion 10, efter framrensning och påbörjad nedgrävning. Från NV.

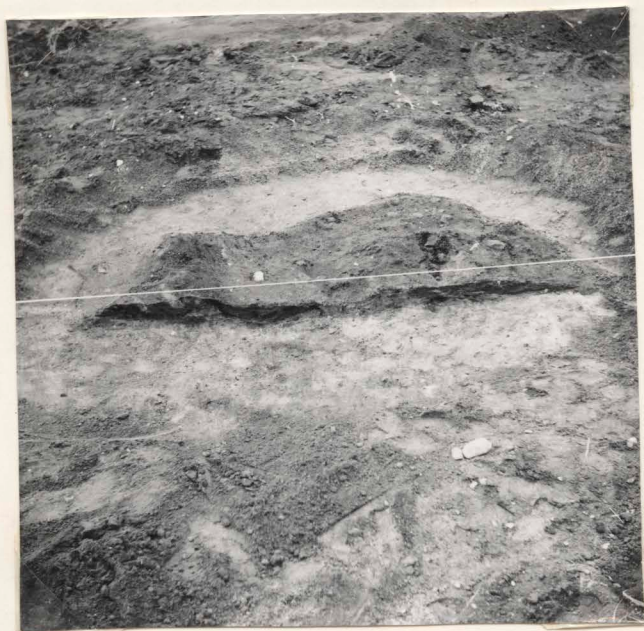
Neg.nr. X10: 7301 B1608

24. Konstruktion 10, efter nedgrävning.

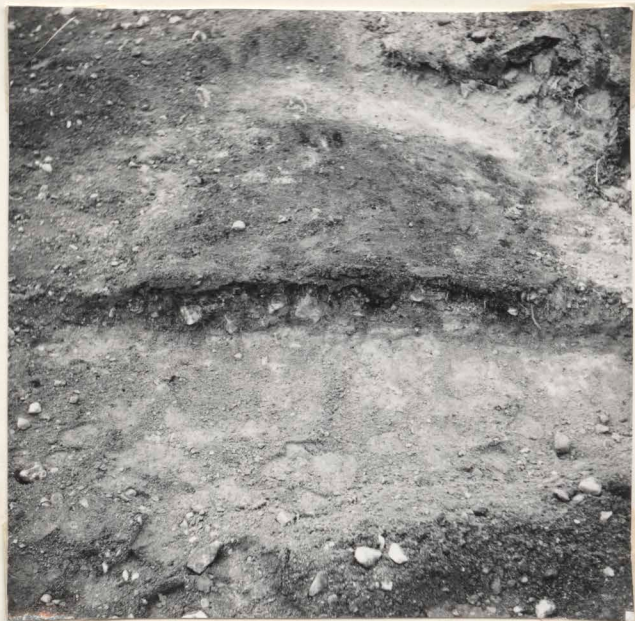
Neg.nr. X10: 7302 B1609

25. Konstruktion 11, profilen.
Från S.

Neg.nr. X10: 7303 B1610

26. Konstruktion 13, profilen.
Från S.

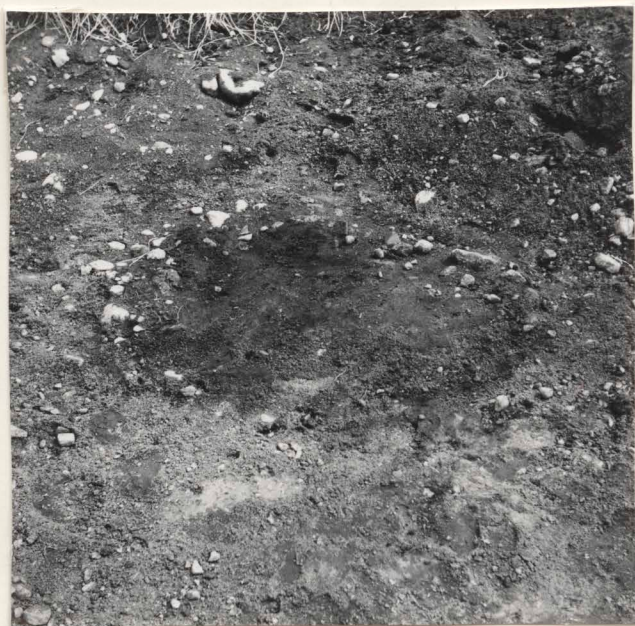
Neg.nr. X10: 7304 B1611

27. Konstruktion 14, efter nedgrävning av ena halvan med profilen. Från S.

Neg.nr. X10:7305 *B1612*

28. Konstruktion 15, profilen.
Från S.

Neg.nr. X10:7306 *B1613*

29. Konstruktion 16, framrensad.
Från S.

Neg.nr. X10:7307 *B1614*

30. Konstruktion 17, profilen.
Från SV.

Neg.nr. X10:7308 *B1615*

31. Konstruktion 18, profilen.
Från SV.

Neg.nr. X10: 7309 B1616

32. Konstruktion 19, profilen.

Från SV.

Neg.nr. X10: 7310 a-b B1617

33. Området efter avslutad konstruktionsgrävning.

Från NÖ.